

IDRÆTSPOLITISK STATUSREDEGØRELSE 2008

1998 – 2008 ET IDRÆTSÅRTI I KØBENHAVNS KOMMUNE

KØBENHAVNS KOMMUNE, KULTUR- OG FRITIDSFORVALTNINGEN
OKTOBER 2008

Indhold

Forord	3
Indledning	4
Københavns Kommunes idrætspolitik	5
Flere og bedre idrætsfaciliteter i København	6
Nye idrætsanlæg	7
Renovering af idrætsanlæg	10
Idrættens organisering i København	13
De aktive københavnere	15
Foreningsfremmende initiativer	18
Idrætsevents i København	21
Redegørelser, undersøgelser og idrætspolitiske tiltag fra 1998 til 2008	23
Nye faciliteter 1998-2008 - samlet oversigt	25
Renovering/udbygning af idrætsfaciliteter 1998-2008 - samlet oversigt	28

FORORD

Idræt giver mulighed for at lege, udfolde sig kreativt, konkurrere, være i det fri – alene eller sammen med andre. Derfor er det opmuntrende, at københavnere af begge køn og i alle aldre dyrker idræt og motion som aldrig før.

I årtiet fra 1998 til 2008 har udviklingen i idrætsdeltagelsen nærmest været eksplosiv. I dag dyrker godt halvdelen af byens voksne borgere idræt og motion. For børnenes vedkommende drejer det sig om to ud af tre børn. Uanset den høje idrætsdeltagelse skal der skabes rum for, at endnu flere københavnere kan dyrke idræt. Hvis de har lyst!

Københavnere vælger at dyrke idræt under vidt forskellige former. Organiseret og selvorganiseret idræt. Spontan-, købe- og kommerciel idræt. Den enkeltes lyst og behov er forskellig.

Med så bredspektret et idrætsmønster og så hastig en tilgang i antallet af aktive udfordres idrætspolitikken konstant. Der skal tænkes i nye baner. Men der skal først og fremmest tænkes *i tilstrækkelige, tidssvarende og velfungerende idrætsfaciliteter.*

I denne redegørelse dokumenteres det, at de første skridt i den rigtige retning er taget. Den igangværende renovering, opførelsen af nye faciliteter samt en ny struktur på idrætsområdet vidner herom.

Alligevel er der lang vej igen. En statusopgørelse fra 2008 viser, at hvis renoveringen af de københavnske idrætsanlæg skal færdiggøres inden udgangen af 2011 – hvilket har været et udtalt ønske fra politisk hold – er der et finansieringsbehov på ca. 275 millioner kroner. Og trods alle gode intentioner er der endnu ikke afsat midler til nye idrætsfaciliteter i Københavns nye bydele, blandt andre Ørestad, Nordhavn og Sydhavnen.

Der er derfor al mulig grund til også i det kommende årti at prioritere og profilere idrætten i Københavns Kommune. Dog med den tilføjelse, at facilitetssiden og aktivitetssiden – i nyskabelsens og dynamikkens tegn – gerne må udfordre hinanden.

København skal være på forkant.

*Pia Allerslev
Oktober 2008*

INDLEDNING

Da Borgerrepræsentationen i november 1998 vedtog 'Idrætspolitisk Redegørelse 1998', skete der en mærkbar ændring i idrætspolitikens status i København. I kølvandet på redegørelsen fulgte en engageret og livlig idrætsdebat. Ikke bare i de traditionelle idrætskredse, men i et langt bredere forum. Bydele og kvarterløftsområder, lokalpolitikere og beboerorganisationer deltog aktivt i debatten. Idrætten blev for alvor sat på den politiske dagsorden.

Redegørelsen var stort set sammenfaldende med, at Københavns Kommunes mangeårige økonomiske underskud blev vendt til et overskud. I det årti, der fulgte (1998-2008), er Københavns Kommunes økonomi løbende forbedret. Et forhold, der også er kommet det københavnske idrætsliv til gode.

I perioden 1998-2008 er der bevilget over 1,4 milliarder kroner til idrætsområdet, heraf 0,8 milliarder kroner til opførelsen af nye faciliteter. De resterende midler er anvendt til renovering og udbygning af de ældre, kommunale idrætsanlæg. Resultatet er synligt for enhver.

På *facilitetssiden* har nye skøjtebaner, havnebade, lysløjper, boldbaner og forskellige former

for "bevægelsesstrøg" givet københavnere i alle aldre både nye og forbedrede muligheder for at bevæge sig i byens rum. Nye indendørs idrætsanlæg er taget i brug, og flere er under opførelse. Desuden er den omfattende renovering af de ældre, kommunale idrætsanlæg godt i gang, om end der stadig er et stykke vej, før arbejdet er fuldført.

På *aktivitetssiden* har udviklingspuljer rettet mod særlige målgrupper åbnet for, at initiativrige foreninger, institutioner og enkeltpersoner har kunnet skabe og udvikle idrætsprojekter, der både har inspireret, provokeret og udfordret det mere traditionelle idrætssyn og den kommunale vanetænkning.

Redegørelsen "1998-2008. Et idrætsårti i Københavns Kommune" giver et overblik over, hvad der er sket på idrætsområdet i København, siden det uformelle "startskud" lød i 1998. Dermed er redegørelsen et solidt grundlag for at udstikke pejlemærker og mål for udformningen af de kommende års idrætspolitik i Københavns Kommune.

KØBENHAVNS KOMMUNES IDRÆTSPOLITIK

Københavns Kommunes idrætspolitik er udviklet gennem de idrætspolitiske redegørelser og kan sammenfattes i nedenstående 3 overordnede principper:

Visionen er, at København – også på idrætsområdet – skal udvikles som både en By for københavnere, Hovedstad og International by.

Fundamentet for Københavns idrætspolitik er det kulturpolitiske grundsyn. Her slås det fast, at idrætten har en værdi i sig selv, udtrykt i glæden

ved bevægelse, leg og samvær. Den kulturpolitiske tilgang til idrætten udelukker imidlertid ikke, at der også kan/skal gøres en ekstra indsats for at udnytte idrættens sidegevinster inden for f.eks. integrations-, sundheds- eller socialpolitikken.

Målsætningen er at sikre en fortsat udvikling af faciliteter og aktiviteter til gavn for så mange københavnere som muligt. Her tænkes også på de borgere, der ikke p.t. dyrker idræt, men som på et tidspunkt i deres liv får lyst til at gå i gang.

"I stedet for at gøre idrætten til et element i en politik for 'fysisk aktivitet', må legen og kropsglæden i idrætten fremhæves og styrkes."

Idrættens Tænk tank

FLERE OG BEDRE IDRÆTSFACILITETER I KØBENHAVN

Københavns idrætspolitik sigter mod at gøre idrætten attraktiv og tilgængelig som fritidsaktivitet for byens børn, unge og voksne. Her er udviklingen af flere og gode idrætsfaciliteter et væsentligt styringsinstrument. Med afsæt i idrætsbilledet er Københavns idrætsfaciliteter derfor søgt udviklet inden for 3 idrætsarenaer:

- 1 Faciliteter, som overvejende anvendes af foreninger eller andre former for organiseret aktivitet – f.eks. idrætshaller, boldbaner og specialanlæg
- 2 Faciliteter til overvejende selvorganiseret aktivitet – f.eks. havnebassiner, udendørs skøjtebaner, løbestier, grønne arealer til boldspil, bevægelse og (idræts)legepladser
- 3 Faciliteter, som overvejende er målrettet hverdagsmotion og dagligdagens fysiske aktiviteter – f.eks. velegnede stier og grønne områder til cykling, vandreture og jogging

Fra 1998 til 2008 er forbedringen af de forskellige facilitetstyper sket ad to veje. Dels som en reel kapacitetsforøgelse i form af en række nye idrætsanlæg. Dels som en gennemgribende renovering af en lang række ældre, kommunale idrætsanlæg.

Inden for det betragtede årti har Københavns Kommune bevilget over 1,4 milliarder kroner til idrætten fordelt med 0,8 milliarder kroner til nyanlæg og over 0,6 milliarder kroner til renovering. Dertil kommer øgede driftsmidler på ca. 30 millioner kroner årligt som led i etableringen af de nye idrætsanlæg. Driftsmidlerne øges i takt med at nye idrætsanlæg tages i brug, eksempelvis når Bellahøj Svømmehal og StreetMekka åbner i 2009.

Udover de idrætsspecifikke anlæg er der skabt en lang række nye udfoldelsesmuligheder i byens parker og rum. Eksempler er Prags Boulevard, Sønder Boulevard, Nørrebroparken og havnebadene, hvor det rekreative er kombineret med muligheden for at være fysisk aktiv.

I 2005 blev Amager Strandpark indviet. For en samlet anlægssum på over 200 millioner kroner fik byens borgere og turister tilført i alt 34.000 nye m² til fysisk udfoldelse og rekreation.

Fælledparken er med 11 millioner besøg årligt københavnernes foretrukne aktivitetspark. For at forbedre forholdene for de mange brugere, blandt andre fodboldspillere, motionsløbere, petanquespillere og skatere, blev der i 2006 udarbejdet en plan for fornyelse af parken. Med en gave fra A.P. Møller Fonden på 152 millioner kroner og en kommunal bevilling på 40 millioner kroner er fornyelsen af Fælledparken påbegyndt, og de mange planer realiseres inden for en tidshorisont på 3-4 år.

NYE IDRÆTSANLÆG

I et årti, hvor københavnere år for år er blevet mere idrætsaktive – og hvor nye idrætsaktiviteter er kommet til – er behovet for både flere og anderledes idrætsfaciliteter vokset.

For at imødekomme dette, er der fra 1998 til 2008 opført en række nye idrætsfaciliteter fordelt på forskellige typer af anlæg: Idrætshaller, udendørs anlæg, specialanlæg samt faciliteter i byens rum.

INDENDØRS IDRÆTSHALLER

I 2005 blev Prøvehallen i Valby indviet. Året efter, i 2006, fulgte indvielsen af de to store idræts- og kulturhuse: Prismen på Amager og Korsgadehallen på Nørrebro. Senest er den nye idrætshal i Vanløse taget i brug i 2008.

Selvom de nye idrætshaller i deres arkitektoniske udtryk og driftsform er nyskabende, hører de under kategorien ”idrætshaller”.

Hallerne har tilsammen kostet 200 millioner kroner og udvidet københavnernes indendørs udfoldelsesmuligheder med 11.000 m².

UDENDØRS ANLÆG

I det seneste årti har københavnernes interesse for at spille fodbold været konstant stigende.

Især tilgangen af pigespillere har været eksplosiv. Fodbold er også en af de mest populære idrætsgrene blandt den etniske minoritetsbefolkning. Fodbold spilles overalt. Organiseret og selvorganiseret, i skolegården og i baggården.

Da der kun er få friarealer tilbage i København, er efterspørgslen på fodboldbaner imødegået ved 1) at gøre brug af skolefodboldbanerne til foreningsfodbold, 2) at omlægge et antal grusbaner/græsbaner til kunstgræsbaner og 3) at anlægge minikunstgræsbaner i byens rum.

Selvom kampen om Københavns friarealer er hård, er der blevet plads til nye anlæg, f.eks. Holmens Idrætsanlæg og Hekla Park.

SPECIALANLÆG

I en by på Københavns størrelse skal det være muligt at dyrke de fleste former for idræt. Derfor er der brug for mange forskellige specialanlæg.

De forskellige former for street- og skateraktiviteter er et illustrativt eksempel på, hvordan Københavns Kommune har imødekommet dette behov. I 2003 åbnede Copenhagen Skatepark, i 2004 fulgte X-hall, og i 2009 tages Bavnehøj StreetMekka i brug. Sideløbende er der indrettet udendørs street- og skaterfaciliteter fordelt over hele byen. I parkerne, på åbne pladser og i skolegårde. Brugernes behov er tilgodeset, hvor det har været muligt.

Fægtehallen i Ryparken, skøjtebanen på Genforeningspladsen, søbadeanstalten Amager Helgoland og BMX-banen på Amager er andre eksempler på nyopførte idrætsanlæg, der er målrettet særlige aktiviteter.

FACILITETER I BYENS RUM

Som ramme for fysisk aktivitet rummer Københavns mange parker, pladser og havnearealer nærmest uanede muligheder.

I takt med at stadig flere københavnere har valgt at flytte store dele af deres fritidsaktiviteter udendørs, er dette potentiale søgt udnyttet. Ikke som erstatning for de indendørs idrætshaller og specialanlæg, men for at tilgodesede de mange ønsker og behov, som københavnere har for at udfolde sig i det fri.

Desuden er der blandt københavnere et stadig større fokus på at anvende byens "blå" rum - vandet - til idrætslig og rekreativ udfoldelse - såvel organiseret som selvorganiseret.

Blandt de mest populære byrumsfaciliteter er Havnebadet ved Islands Brygge og Skøjtebanen på Kongens Nytorv. Årligt tiltrækker faciliteterne tusindvis af københavnere i henholdsvis sommer- og vinterhalvåret.

FACILITETER MED KOMMUNAL STØTTE

Parallelt med udbygningen af de kommunale idrætsanlæg har der fra 1998-2008 været en tilvækst af både private og halvoffentlige faciliteter. Især de kommercielle fitnesscentre har ekspanderet voldsomt og udbyder i dag adskillige tusinde kvadratmeters fitnesslokaler, som københavnernes flittigt benytter.

DGI-BYEN

Det største delvist eksternt finansierede idræts- og kulturbyggeri er DGI-byen. DGI-byen er opført fra 1997 til 2008, opdelt i fire etaper, og indeholder blandt andet faciliteter som et vandkulturhus, et kurbad, en idræts-hal, en bowlinghal, et gymnastikhus og et træningskulturhus.

Københavns Kommunes samlede bidrag til byggeriet har været ca. 55 millioner kroner. Derudover har Københavns Kommune indgået en aftale med DGI-byen om lån af lokaler til de københavnske idrætsforeninger. Den årlige ydelse herfor er i alt 15,6 millioner. Heraf går de 8,7 millioner kroner alene til facilitetstid i Vandkulturhuset.

En række faciliteter er blevet til på initiativ fra frivillige foreninger. Idrætsfabrikken på Vesterbro, Bevægelseshuset i Valby, ATK's tennishal på Bellahøj og KTK's tennis- og squashhal på Kløvermarken er eksempler på halbyggerier, som selvstændige foreninger har turdet binde an med.

Til de nævnte projekter har Københavns Kommune stillet grunden gratis til rådighed samt bidraget med mellem 2 og 6 millioner kroner til hvert byggeri.

MULTIARENA I KØBENHAVN

I 2008 besluttede Københavns Kommune at reservere 200 millioner kroner til en multiarena i København med plads til minimum 15.000 tilskuere. Anlægsudgiften vil være ca. 1 milliard kroner. Realiseringen forudsætter et samarbejde med private investorer om anlægsøkonomien.

Med en multiarena kan København blive værtsby for VM i håndbold, A-VM i ishockey og andre store idrætsbegivenheder. Dette vil styrke København som en by for idrætsevents og som en international metropol.

RENOVERING AF IDRÆTSANLÆG

I slutningen af 1990'erne nåede nedslidningen af de københavnske idrætsanlæg alarmerende højder. Manglende vedligeholdelse havde medført, at flere af anlæggene måtte lukke, mens endnu flere var lukningstruede. Situationen var preserende på 22 idrætsanlæg.

SVØMMEANLÆG OG FRILUFTSBADE

Det var især svømmeanlæggene, der var hårdt ramt. Det kulminerede i 1997, hvor Øbro-Hallens betonkonstruktioner var så gennemtærede, at en akut lukning af anlægget var nødvendig.

Samme år blev der udarbejdet en renoveringsplan for samtlige svømmehaller og friluftsbade, hvorefter renoveringen systematisk blev sat i gang. I dag, 10 år efter, og med udførte renoveringsarbejder for knap 300 millioner kroner, fremstår de kommunale svømmeanlæg i væsentlig bedre stand.

Da Kultur- og Fritidsforvaltningen i januar 2008 gennemførte undersøgelsen "Brugertilfredshed med Københavns Kommunes idrætsanlæg", svarede 9 ud af 10 brugere, at de var meget tilfredse/tilfredse med de kommunale svømmeanlæg.

ØBRO-HALLEN

Efter en ombygningsperiode på fire år genåbnede Øbro-Hallen den 24. juni 2002 som en moderne svømmehal samtidig med, at hallens oprindelige romerske islæt var bevaret. Foruden svømmebassiner, vipper og babybassiner var der i underetagen indrettet en kurbadsafdeling med blandt andet aromabad, varmtvandsbassin, kaskadebruser og sol.

Renoveringen af Øbro-Hallen kostede i alt 147,5 millioner kroner.

IDRÆTSHALLER OG UDENDØRS ANLÆG

Renoveringen af kommunens idrætshaller, udendørs anlæg og specialanlæg blev for alvor påbegyndt i 1998. Bevillingerne kom blandt andet de tre store idrætsanlæg Grøndal Centret, Nørrebrohallen og Svanemøllehallen til gode. Grøndal Centret alene med en bevilling på knap 60 millioner kroner til udskiftning af tag, loftslys m.m.

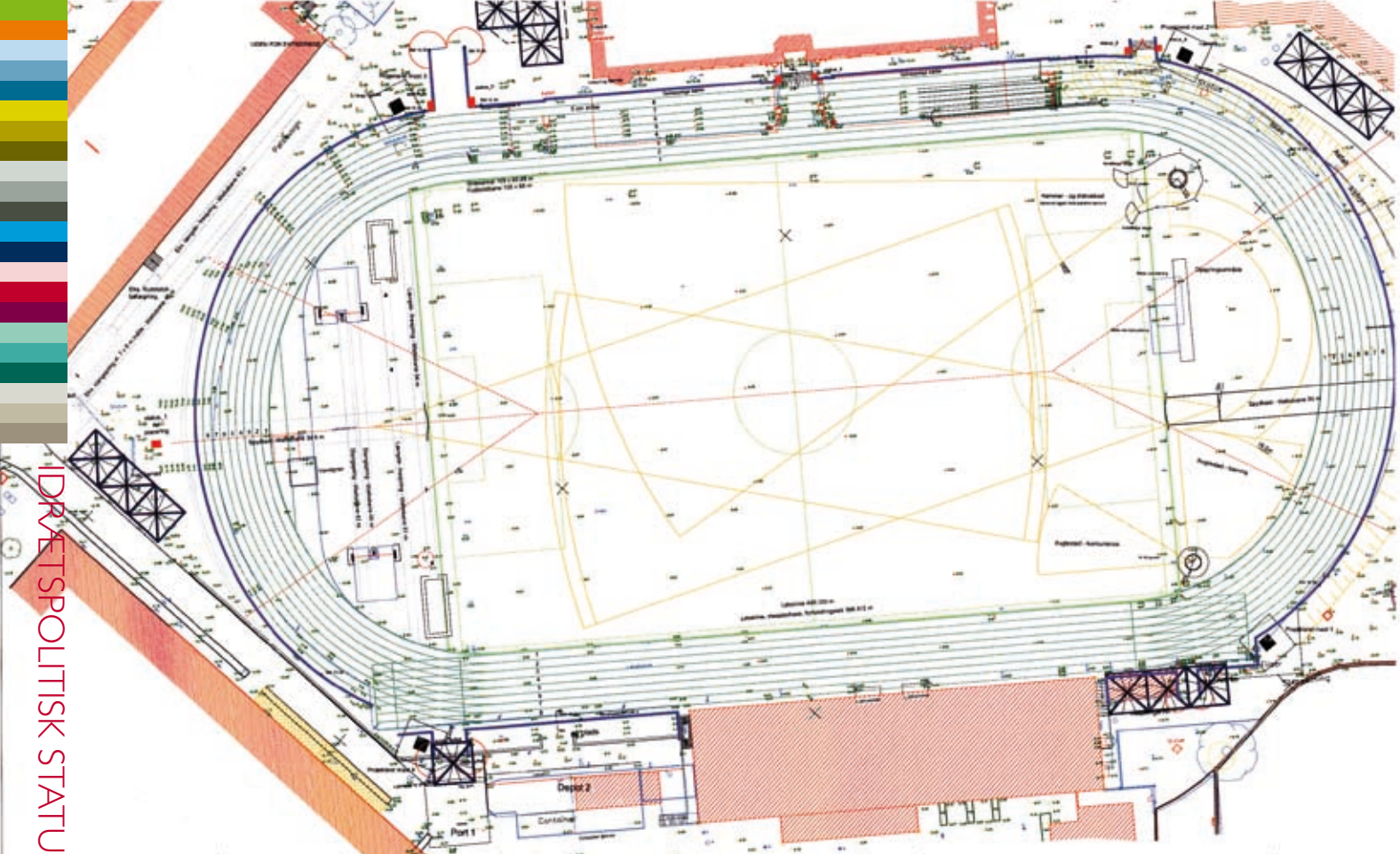
I samme periode blev idrætsanlæggene i Sundby, Bavnehøj, Emdrup og Ryparken renoveret, mens flere af de københavnske fodboldstadions blev opgraderet, blandt andet Valby Idrætspark og Tingbjerg Idrætspark.

INVESTERINGSPLAN FOR RENOVERING AF KØBENHAVNS IDRÆTSANLÆG

For at få et overblik over det vedligeholdelsesmæssige efterslæb blev der i 2005 udarbejdet en samlet investeringsplan for genopretningen/renoveringen af de kommunale idrætsanlæg. Opgørelsen viste, at hvis de i alt 53 kommunale idrætsanlæg skulle op på et tidssvarende niveau i løbet af en 5-årig periode (2006-2010), var der behov for at få tilført i alt 445 millioner kroner. Beløbet var eksklusiv omlægning af græsbaner til kunstgræsbaner.

Med bevillinger i 2006, 2007, 2008 og 2009 på i alt 320 millioner kroner er renoveringen

kommet godt i gang. På grund af loftet over kommunens anlægsudgifter med virkning fra 2008 og frem, er dele af renoveringsprojekterne dog udskudt til 2010.

FREMTID

I Investeringsplanen fra 2005 blev det vurderet, at der for at opretholde vedligeholdelsesniveauet på de genoprettede idrætsanlæg skal anvendes op til 50 millioner kroner årligt.

Derudover har brugerbestyrelserne på de enkelte idrætsanlæg i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen fremlagt planen "Udviklingsplaner for københavnske idrætsanlæg". Planen indeholder en lang række ønsker og behov for modernisering af de enkelte anlæg. En realisering af den samlede plan er opgjort til 335 millioner kroner.

Samlet oversigt over renoverede idrætsanlæg fra 1998-2008 ses på side 28

IDRÆTTENS ORGANISERING I KØBENHAVN

Den 15. juni 2005 satte Københavns Kommunes Borgerrepræsentation punktum for mange års debat om idrættens organisering i København. En debat, der især tog fart i begyndelsen af det ny årtusinde med beslutningen om at kommunalisere den selvejende institution Københavns Idrætsanlæg (KI).

Ansvar for drift, udvikling og fordeling af facilitetstider på de kommunale idrætsanlæg blev herefter samlet under Kultur- og Fritidsudvalget. Brugernes ønske om én indgang til idrætsområdet blev dermed imødekommet.

KØBENHAVNS IDRÆTSANLÆG (KI)

KI blev oprettet i 1911 som en selvejende institution med det formål at drive og administrere faciliteter til primært idræt. I takt med at Københavns Kommune opførte nye idrætsfaciliteter, blev de tilskødet (overdraget) til KI, der herefter overtog driften. På tidspunktet for kommunaliseringen varetog KI driften af 53 idrætsanlæg.

KI's repræsentantskab var sammensat af repræsentanter for idrættens hovedorganisationer, Borgerrepræsentationen og ansatte i KI.

ENSTRENGET STRUKTUR PÅ IDRÆTSSOMRÅDET

I de analyser der lå til grund for beslutningen om at kommunalisere KI, blev der peget på en række fordele ved at vælge en enstrengt struktur på idrætsområdet. For det første at få ansvaret for de københavnske idrætsanlæg formelt placeret hos de politiske beslutningstagere. For det andet (på sigt) at opnå besparelser gennem stordriftsfordele ved vedligehold, drift og administrativ

effektivisering. For det tredje at imødekomme brugernes ønske om ens kriterier for tildelingen af faciliteter/facilitetstid. Hidtil var fordelingen sket ud fra to forskellige retningslinier, da de kommunale lokaler (gymnastiksale og skolelokaler) blev fordelt efter Folkeoplysningslovens rammer, mens KI's faciliteter blev fordelt efter de kriterier, som var vedtaget af KI's repræsentantskab.

FACILITETSFORDELINGSKRITERIER I KØBENHAVN

Borgerrepræsentationen godkendte den 26. januar 2006, at faciliteterne i Københavns Kommune fordeles efter nedenstående prioritering. Alle ledige offentlige lokaler og udendørsanlæg anvises vederlagsfrit til folkeoplysende foreninger.

- 1 Aktiviteter/undervisning af handicappede
- 2 Aktiviteter for børn og unge under 19 år
- 3 Aktiviteter for unge mellem 19-25 år
- 4 Folkeoplysende voksenundervisning m.v.
- 5 Eliteidræt i henhold til rammerne udstukket af Team Copenhagen
- 6 Aktiviteter for voksne i foreninger med børn og unge
- 7 Aktiviteter for voksne

BRUGERSTYREDE IDRÆTSANLÆG

I 2001 besluttede Borgerrepræsentationen at etablere brugerbestyrelser på KI's idrætsanlæg. Brugerbestyrelserne skulle fastlægge retningslinierne for anlæggenes udvikling og daglige drift og derigennem være med til at sætte brugeren i centrum. I løbet af 2002 blev der nedsat i alt 27

brugerbestyrelser med repræsentanter fra ca. 200 foreninger og selvorganiserede brugere.

Med kommunaliseringen af idrætsanlæggene i 2003 blev der taget endnu et skridt i retning af at øge brugerens indflydelse. Udgangspunktet var ”at decentralisere så langt, som det enkelte anlæg kan bære”. Herefter indgik brugerbestyrelsen på de enkelte anlæg en kontrakt med Kultur- og Fritidsforvaltningen om fordeling af ansvar og kompetence for idrætsanlæggets udvikling og drift.

Decentraliseringen blev knapt så vidtgående, som der umiddelbart var lagt op til. Langt de fleste brugerbestyrelser valgte en model, hvor de over en 3-årig periode tildeles ”en pose penge”. Midlerne anvendes til indvendig vedligeholdelse af anlægget.

Den direkte kontakt mellem Kultur- og Fritidsudvalget og brugerbestyrelserne sker gennem to årlige dialogmøder.

IDRÆTTENS TÆNKETANK

De store idrætsorganisationer, DIF, DGI og DFIF, var repræsenteret i KI's bestyrelse og repræsentantskab. Med kommunaliseringen af KI var der derfor et behov for et dialog- eller samarbejdsforum. Det var baggrunden for, at Kultur- og Fritidsudvalget i 2006 nedsatte 'Idrættens Tænk tank' i Københavns Kommune.

I kommissoriet for Idrættens Tænk tank står der, at ”Idrættens Tænk tank skal fungere som idéskaber og sparringspartner for Kultur- og Fritidsudvalget med henblik på udvikling og implementering af Københavns Kommunes idrætspolitik”.

Idrættens Tænk tank har ingen formel kompetence, men er alene et rådgivende organ baseret på dialog, der mødes fire gange årligt.

Tænk tanken har som udgangspunkt 10 medlemmer med repræsentanter fra DIF København, DGI Storkøbenhavn, DFIF Storkøbenhavn, Folkeoplysningsudvalget (valgt blandt den frivillige idræt), Team Copenhagen, Institut for Idræt (Københavns Universitet), Center for Idræt og Arkitektur, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund. De sidste 2 medlemmer samt formanden for Tænk tanken udpeges af Kultur- og Fritidsudvalget.

Den direkte kontakt mellem Kultur- og Fritidsudvalget og Idrættens Tænk tank sker gennem et årligt dialogmøde, hvor Tænk tanken fastlægger mødets struktur og indhold.

DE AKTIVE KØBENHAVNERE

Viden er det bedste grundlag for at udvikle idrætspolitikken i København. Derfor har Kultur- og Fritidsudvalget gennemført en række undersøgelser, der ud fra forskellige vinkler har bidraget til at kortlægge idrætten og dens vilkår i København:

”Eliteidrættens vilkår i Københavns Kommune”

”Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune”

”Guf & Gab. Foreninger og frivilligt arbejde i København”

”Københavnske idrætsforeninger – et oversigtsbillede”

”Voksne københavnernes kultur- og fritidsvaner”

”Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune”

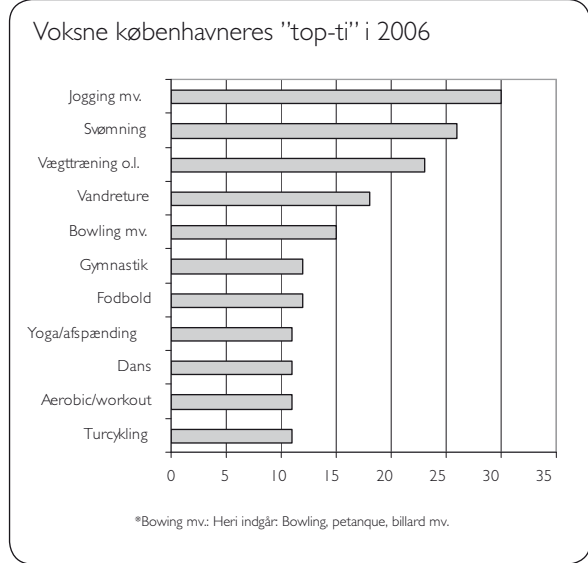
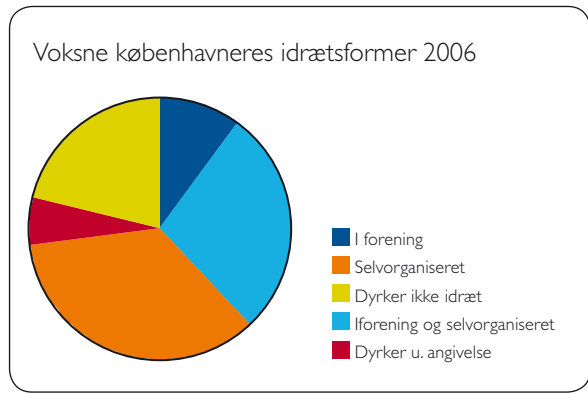
”Foreninger og integration”

Undersøgelserne tegner tilsammen et billede af et rigt og varieret idrætsliv, der desuden på en lang række områder adskiller sig væsentligt fra idrætsbilledet i resten af landet. Også når det gælder idræt, sætter storbylivet og storbyens puls sig igennem.

Først og fremmest er københavnernes deltagelse i idræt og motion kendetegnet ved, at færre dyrker foreningsidræt sammenlignet med det øvrige land. Det gælder både hos børn og voksne.

Til gengæld dyrker langt flere idræt på egen hånd. Enten som helt selvorganiseret idræt (motionsløb, cykling, vandring osv.) eller i kommercielt regi (motions- og fitnesscenter, danseinstitutter osv.).

Hver fjerde voksne københavnere træner i motions- og fitnesscenter, hvilket er langt mere end på landsplan. Også hos de ældste børn er ”træning i motionscenter” blevet populært. I 2007 var det den mest populære aktivitet hos pigerne og den næst mest populære aktivitet hos drengene. Det tyder på, at børn og unges idrætsmønster på en

række områder følger udviklingstendensen hos de voksne.

VOKSNES IDRÆTSDELTAGELSE

Voksne københavnere er mere idrætsaktive end landsgennemsnittet. Samtidig fylder de voksne også stadig mere i det københavnske idrætsbillede. Flere begynder at dyrke idræt, færre holder op, og begge køn er blevet lige aktive. Idræt er blevet en livslang fritidsinteresse.

Selvom mange vælger at dyrke aktiviteter, der typisk foregår i byens rum, peger udviklingen i befolkningstilvæksten og idrætsdeltagelsen på, at presset på Københavns idrætsfaciliteter vil stige

betydeligt i de kommende år. Da faciliteterne allerede i dag udnyttes fuldt ud, er der behov for at få tilført flere kvadratmeter til idræt og motion. Især de ældre borgeres aktivitetsvalg vil blive tilgodeset, hvis flere mindre lokaler indrettes til idræt og motion.

BØRNS IDRÆTSDELTAGELSE

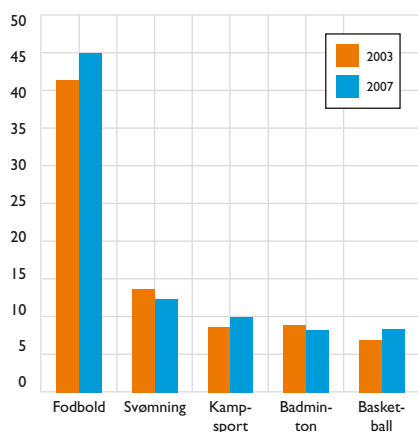
Børn i København dyrker idræt under mange forskellige organisationsformer. I foreningen, i skolen, i institutionen eller i kommercielt regi. Det er fortsat foreningsidrætten, der dominerer hos børnene. Især inden for de store idrætsgrene. Hos drenge er fodbold mest populært efterfulgt af svømning, kampsport, basketball og badminton.

Hos piger er det dans efterfulgt af svømning, fodbold, ridning og badminton.

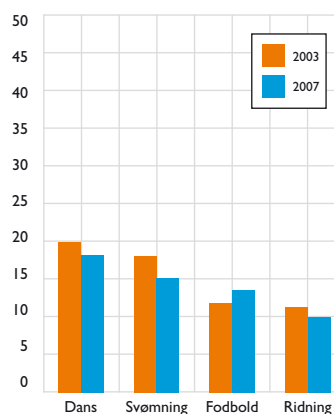
En sammenligning af børns aktivitetsvalg i henholdsvis 2003 og 2007 vidner om, at børns idrættsvaner kun ændrer sig langsomt. Derfor vil der også fremover være behov for at udvikle de ”traditionelle” idrætsfaciliteter til de populære idrætter hos børn: Idrætshaller, svømmehaller og udendørs fodboldbaner.

Forældrenes interesse for og involvering i idræt har betydning for, om deres børn går til idræt. Jo mere idrætsaktive forældrene er, desto større

DE STØRSTE IDRÆTSGRENES POPULARITET BLANDT DRENGE PÅ 5. KLASSETRIN I 2003 OG 2007 (PROCENT)

DE STØRSTE IDRÆTSGRENES POPULARITET BLANDT PIGER PÅ 5. KLASSETRIN I 2003 OG 2007 (PROCENT)

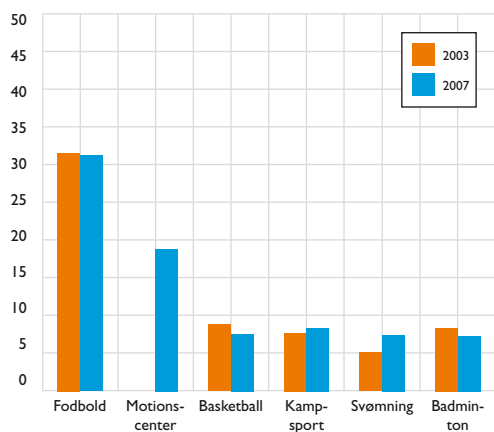

er sandsynligheden for, at deres børn også dyrker idræt. Det er en af forklaringerne på de relativt store forskelle, der er på børnenes idrætsdeltagelse i de enkelte bydele i København. Børnenes idrætsdeltagelse afspejler de voksnes idrætsdeltagelse – der igen er bestemt af de socioøkonomiske forhold.

De samme forhold afspejles i de etniske minoritetsbørns deltagelse i idræt, hvilket er med til at forklare disse børns relativt mindre idrætsdeltagelse i især foreningsidræt.

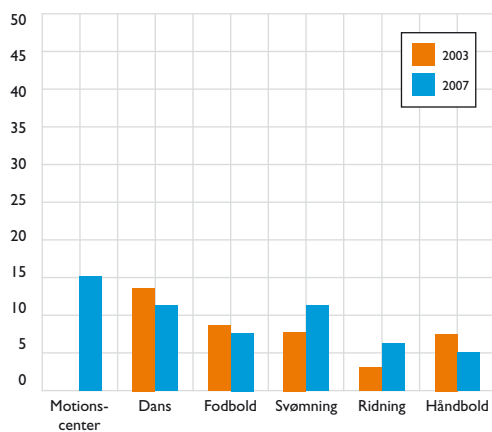
Til gengæld har den flerårige målrettede indsats på Indre og Ydre Nørrebro vist, at det er muligt at vende udviklingen. I disse bydele er andelen af etniske minoritetsbørn, der går til idræt i en idrætsforening, steget markant fra 2003 til 2007.

DE STØRSTE IDRÆTSGRENES POPULARITET BLANDT DRENGE PÅ 9. KLASSETRIN I 2003 OG 2007 (PROCENT)

I 2003 var 'træning i motionscenter' ikke en svarmulighed for børnene.

DE STØRSTE IDRÆTSGRENES POPULARITET BLANDT PIGER PÅ 9. KLASSETRIN I 2003 OG 2007 (PROCENT)

I 2003 var 'træning i motionscenter' ikke en svarmulighed for børnene.

FORENINGSFREMMENDE INITIATIVER

Siden 1998 har børn og unge haft førsteprioritet i Københavns Kommunes idrætspolitik. Det har omsat sig i en række tiltag, som alle har haft til formål at fremme børn og unges deltagelse i foreningsidræt.

PRIMETIME

I 1999 besluttede Kultur- og Fritidsudvalget at indføre primetime på de kommunale idrætsanlæg. Det betyder, at børn og unge under 20 år, der er medlem af en idrætsforening, har fortrinsret til de offentlige idrætsfaciliteter på hverdage i tidsrummet kl. 16.00 til kl. 20.00 (primetime).

UDVIKLINGSPULJERNE

I 1999 blev der under Folkeoplysningsudvalget oprettet to forsøgspuljer for en 3-årig periode (1999-2001): Udviklingspuljen "Børn og Unge" og Udviklingspuljen "Flygtninge og Indvandrere". Udviklingspuljernes formål var at yde støtte til nye og eksisterende foreninger for at få flere børn og unge under 25 år ind i det københavnske foreningsliv. Hver pulje havde årligt 1,5 millioner kroner til uddeling.

I 2004 blev udviklingspuljerne lagt sammen til én pulje, da målgruppen var (er) den samme, nemlig børn og unge under 25 år. Siden 2004 har puljen haft skiftende temaer/målgrupper som blandt andre overvægtige børn, etniske minoritetspiger, børn og unge med særlige behov, streetkultur og foreningsbaseret fitness.

Fra 1999 til 2008 har Udviklingspuljen uddelt lidt over 30 millioner kroner til foreningsidrættten, fordelt på knap 400 projekter. I 2008 er udviklingspuljen på 6,34 millioner kroner.

PROJEKTRÅDGIVNINGEN – MANGFOLDIGHED, KULTUR & FRITID

For at styrke integrationen af den etniske minoritetsbefolkning i foreningslivet blev "Projektrådgivningen – Mangfoldighed, Kultur & Fritid" (Projektrådgivningen) oprettet i 2002.

Projektrådgivningen er et samarbejde mellem Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget. Projektrådgivningen er organisatorisk placeret i Fritid & Idræt i Kultur- og Fritidsforvaltningen, men finansieret af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

Projektrådgivningen er et opsøgende konsulent-team, som har til opgave at fremme og understøtte integrationen af den etniske minoritetsbefolkning i det københavnske foreningsliv. Det sker blandt andet gennem støtte og rådgivning til foreninger, kurser, samarbejdsprojekter med foreninger og andre relevante aktører samt via opsøgende arbejde i lokalområder og på skoler.

PROJEKTER FORANKRET I PROJEKTRÅDGIVNINGEN

ForeningsGuide-projektet. Opstart af tre nye foreningsGuide-grupper. Grupperne består af frivillige, der introducerer og guider etniske minoritetsbørn og deres forældre ud i foreningslivet. Projektet afsluttes i maj 2009 og er støttet med 1,5 millioner kroner fra Velfærdsministeriet.

Integrationspartnerskaber med fem fodboldklubber. Der er indgået partnerskabsaftaler med 5 fodboldklubber, som skal sætte særligt fokus på integration. Der er afsat 2 millioner kroner årligt i 2007, 2008 og 2009.

Integrationspartnerskaber målrettet etniske minoritetspiger. Der er i 2008 indgået partnerskabsaftaler med to foreninger, som skal sætte særligt fokus på integration af etniske minoritetspiger. Der er afsat 1 million kroner årligt i 2008, 2009 og 2010.

SummerCamp i Tingbjerg og på Ydre Nørrebro. Sommerferieaktiviteter, der er målrettet 5000 børn og unge i Tingbjerg og på Ydre Nørrebro. Der er afsat 3,5 millioner kroner årligt i 2008, 2009 og 2010.

BROBYGNINGSPULJEN

Brobygningspuljen administreres af Projektrådgivningen. Formålet med puljen er at støtte projekter, der styrker integrationen af etniske minoriteter i de folkeoplysende foreninger for børn og unge under 25 år.

Brobygningspuljen er på 1,4 millioner årligt. Fra 2002-2008 har puljen støttet 92 projekter med i alt 9,5 millioner kroner. Ca. halvdelen af projekterne er afsluttet og har ledt til ca. 1.500 nye medlemmer samt fastholdelse af ca. 500 eksisterende medlemmer.

KULTURHAVN PÅ ISLANDS BRYGGE

Kulturhavn blev afholdt for første gang i 2001. Kulturhavn er en årligt tilbagevendende begivenhed, der afvikles den første weekend i august ved havnefronten på Islands Brygge. Formålet er at vise mangfoldigheden i de københavnske foreninger frem for byens borgere og at få flere københavnere til at være foreningsaktive.

År for år er foreningernes interesse for at deltage i arrangementet vokset. I 2008 deltog over 100 foreninger aktivt i Kulturhavn.

Publikumsinteressen er også vokset. I 2008 lagde ca. 75.000 besøgende vejen forbi Islands Brygge, hvor de havde mulighed for at deltage aktivt i en lang række af de idræts- og kulturaktiviteter, som foreningerne præsenterede på Kulturhavn. I 2008 var der ca. 80 aktiviteter. Begivenhedens årlige budget er 1,5 millioner kroner.

KØBENHAVNS KOMMUNES IDRÆTSPRIS

I 2004 stiftede Kultur- og Fritidsudvalget idrætsprisen ”Årets idrætsforening i København”.

Prisen er på 25.000 kroner og gives til en københavnsk idrætsforening, der i årets løb har ydet en afgørende indsats for at fremme foreningsidrættens vilkår i Københavns Kommune.

Priskomiteén består af Kultur- og Fritidsudvalget og formændene for DIF København, DGI Storkøbenhavn og DFIF Storkøbenhavn. Prisen har været uddelt fire gange, men har et beskedent ansøgstal.

TEAM COPENHAGEN

I forlængelse af redegørelsen ”Eliteidrættens vilkår i Københavns Kommune” blev Team Copenhagen oprettet i 2004 som en selvejende

fond. Fondens formål er at ”Fremme og udvikle eliteidrættens i København og markedsføre København som en attraktiv og dynamisk by med en stærk idrætsprofil.”

Team Copenhagens fokusområde er de københavnske eliteudøvere og deres (elite)klubber. Dermed bidrager fonden både direkte og indirekte til at give foreningsidrættens et løft. Team Copenhagen modtager årligt 5 millioner kroner fra Københavns Kommune, hvoraf ca. 2 millioner kroner uddeles som direkte støtte til eliteidrættens.

IDRÆTSEVENTS I KØBENHAVN

Københavns Kommune har gennem de seneste år arbejdet målrettet på at tiltrække flere idrætsevents. Det har medført, at København op gennem perioden 1998-2008 har været værtsby for et stigende antal internationale, nationale og lokale idrætsevents.

Idrætsevents er på flere måder med til at markedsføre København. Idrætsevents kan have en positiv effekt på blandt andet byens image, turismen, oplevelsesøkonomien, det københavnske erhvervsliv, de danske idrætsforbund og deres specialforbund.

Desuden - og ikke mindst - har idrætsevents en positiv effekt på bylivet i København til glæde for byens borgere og gæster. Idrætsevents sætter præg på bybilledet og samler københavnernes.

Af eksempler på nationale og lokale idrætsevents kan blandt andre nævnes DHL-stafetten i Fælledparken, GAM3 streetbasketball stævner, Christiansborg Rundt i svømning, gadefodboldstævne for kvinder på Israels Plads og Friday Night Skate i de københavnske gader.

Hertil kommer events med et mere internationalt præg, f.eks. Copenhagen Athletics Games, Copenhagen Maraton, Copenhagen Historic Grand Prix og Copenhagen Masters i badminton.

COPENHAGEN EVENTURES

Københavns Kommune og Wonderful Copenhagen dannede i 2000 "Copenhagen Eventures", der har til formål at tiltrække internationale idræts- og kulturevents til København. Selskabet, der er forankret i Wonderful Copenhagen, modtager årligt 3,5 millioner kroner fra Københavns Kommune.

Af internationale idrætsevents, som København har været værtsby for i årtiet 1998-2008, kan nævnes UEFA-Cup finalen i fodbold (2000), Eurogames (2003), Europa Top 12 i bordtennis (2006), EM i triathlon (2007) samt EM i Hockey, World Cup i BMX Super Cross, World Cup i Fægtning og EM i softball (2008).

I 2007 blev København udnævnt til Bike City 2008-2011 af den Internationale Cykelunion (UCI). Dermed er København værtsby for seks store, internationale cykelsportsarrangementer. Kronen på værket bliver VM i landevejscykling (enkeltstart og landevejssløb) i 2011, hvor flere hundrede millioner seere vil kunne se cykelryttere fra verdenseliten køre om kap i og omkring København. Bike City har et samlet budget på 43,5 millioner kroner, hvor Københavns Kommune bidrager med 7 millioner kroner.

København vil også fremover markere sig på idrætseventområdet. Allerede i 2009 er København værtsby for tre store idrætsevents: 2nd World Outgames, 121. IOC Session og 13. Olympic Congress samt VM i Taekwondo.

2nd World Outgames er et internationalt breddeidrætsstævne, hvor der forventes over 8.000 deltagere fra ca. 100 lande. Selvom legene primært henvender sig til bøsser og lesbiske, er de åbne for alle. Udover idrætskonkurrencerne afholdes der en menneskerettigheds-konference, samt en lang række kulturelle events, som både deltagere, gæster og københavnske borgere vil møde i de københavnske gader og stræder i form af kunst, dans, film og andre kulturelle oplevelser. Legene har et samlet budget på ca. 55 millioner kroner, hvor Københavns Kommune bidrager med 23 millioner kroner.

121. IOC Session og 13. Olympic Congress vil tiltrække ca. 6.000 deltagere fra hele verden - heriblandt et betydeligt antal gæster, mediefolk og statsledere. Da værtsbyen for De Olympiske Lege i 2016 skal afsløres, og IOC's præsidentposten er på valg, medfører begivenheden en massiv international eksponering af København som værtsby. Af begivenhedens samlede udgift på 18 millioner kroner bidrager Københavns Kommune med 2 millioner kroner.

Ved VM i Taekwondo forventes der ca. 1.500 deltagere fordelt på 150 lande. Af arrangementets samlede udgift på 12,3 millioner kroner bidrager

Københavns Kommune med 2,8 millioner kroner. Heraf er 0,8 millioner kroner rettet mod tiltag på idræts- og integrationsområdet, som skal medvirke til at fremme og forankre taekwondo som foreningsaktivitet i København.

Med disse internationale idræsevents vil Københavns Kommune bidrage væsentligt til »Sportsåret 2009«.

REDEGØRELSE, UNDERSØGELSE OG IDRÆTSPOLITISKE TILTAG FRA 1998 TIL 2008

1998: Idrætspolitisk Redegørelse 1998

1999: Primetime for børn og unge indføres

1999: Udviklingspuljerne oprettes under Folkeoplysningsudvalget

2000: Sommerdans afvikles for første gang

2001: Idrætspolitisk Redegørelse 2001

2001: Kulturhavn afvikles for første gang

2002: Redegørelse om 'Eliteidrættens vilkår i Københavns Kommune'

2002: Projekttrådgivningen – Mangfoldighed, Kultur & Fritid oprettes

2003: Københavns Idrætsanlæg kommunaliseres

2003: Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune (5. og 9. klasse)

2004: Idrætspolitisk Redegørelse 2004

2004: Årets idrætsforening i København – idrætsprisen stiftes

2004: Team Copenhagen etableres

2004: Idræts- og kulturfaciliteter i Ørestad

2005: Rækkefølgeplan for udbygning af idrætsfaciliteter i København

2005: Investeringsplan for renovering af de københavnske idrætsanlæg

2005: Københavnske idrætsforeninger – et oversigtsbillede

2005: Guf & Gab. Foreninger og frivilligt arbejde i Københavns Kommune

2005: Europæisk Sportshovedstad

2006: Idrætspolitisk Redegørelse 2006

2006: Idrættens Tænketaank etableres

2006: Brugerundersøgelse på Københavns Kommunes idrætsanlæg

2006: Idrætspolitiske initiativer inden for bl.a. folkesundhed, integration og forebyggelse af især ungdomskriminalitet (Strategi F)

2007: Voksne københavnernes kultur- og fritidsvaner

2007: Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune (5. og 9. klasse)

2008: Brugerundersøgelse på Københavns Kommunes idrætsanlæg

2008: Foreninger og integration

NYE FACILITETER 1998-2008

LØBENDE PRISER

Åbnings- år	Facilitet	Omkostninger Københavns Kommune (mio. kr.)	Omkost- ninger i alt (mio.kr.)
1998	Club Danmark Hallen Valby Multihal, i daglig tale kaldet Club Danmark hallen, er med 13.000 m ² Danmarks største idrætshal. Hallen blev indviet i 1998, og benyttes i vinterhalvåret til træning af bl.a. fodbold og atletik.	9,0	32,8
1999	Vandkulturhuset i DGI Byen (2. etape) Vandkulturhuset i DGI Byen består bl.a. af et superellipseformet svømmebassin, omkranset af et landskab med varmtvandsbassiner, boblebad og et springområde med klatrevæg.	31,0	93,0
1999	Skøjtebane på Kgs. Nytorv Den mobile skøjtebane på Kongens Nytorv er gratis stillet til rådighed for offentligheden.	2,1	3,8
2000	Idrætsfabrikken i Valdemarsgade I en nedlagt fabriksbygning på Vesterbro åbnede der ca. 900 m ² idræts- og klublokaler. Den selvejende institution Studenter Settlementets Boldklubs har fået overdraget bygningerne.	2,4	15,2
2000	Fodboldanlæg på Kløvermarken Sundby Boldklub indviede et nyt klubhus og fodboldanlæg på Kløvermarken. Desuden blev der etableret en kunstgræsbane til alle Kløvermarkens klubber.	12,9	12,9
2001	Bevægelseshuset i Valby Idrætspark Boldklubben Fremad Valby åbnede deres 990 m ² store bevægelseshus i Valby Idrætspark. Bevægelseshuset er placeret i tilknytning til Club Danmark Hallen.	1,0	15,0
2001	Nord Vest Centret i Heimdalsgade I Heimdalsgade på Nørrebro åbnede der ca. 1.000 m ² nye idrætslokaler i brug. Lokalerne er indrettet i den selvejende institution »Nord-Vest Fonden for Folke- og Invalidepensionister«.	3,8	3,8
2001	Skøjtebane på Blågårds Plads I forbindelse med renoveringen af Blågårds Plads, hvilket bl.a. betød en ny vinterskøjtebane, der gratis er stillet til rådighed for offentligheden.	2,7	2,7
2001	Skøjtebane på Genforeningspladsen På Genforeningspladsen blev der etableret en 400 meter rundløbsbane med internationale mål til hurtigløb på skøjter. Banen er samtidig så bred, at der også er plads til motionsløbere.	5,3	10,6
2001	Idrætsanlæg på Holmen Det udendørs idrætsanlæg på Arsenaløen blev taget i brug. Anlægget består af et mindre atletikanlæg, multianvendelige boldbaner, fodbolddbaner samt en grusbane.	6,1	6,1
2002	Havnebad / Copencabana Københavns første havnebad blev indviet ved Islands Brygge og senere flyttet til Fisketorvet.	1,8	1,8
2003	Havnebad ved Islands Brygge Der blev etableret et permanent og større havnebad på Islands Brygge. Samtidig blev det første havnebad flyttet til Fisketorvet.	2,9	4,9
2003	BKO i Ørestad Der blev etableret et »bevægelsesklart område« med henblik på at indtænke fritidslivet i udnyttelsen af Ørestads grønne områder samt de endnu ubebyggede arealer.	1,5	1,5

2003	Hekla Park Hekla Park på Lossepladsvej blev indviet. Hekla Park består af to nyanlagte fodboldbaner og Boldklubben Heklas nybyggede klubhus med omklædnings- og klubfaciliteter.	6,1	6,1
2003	Copenhagen Skatepark Copenhagen Skatepark åbnede i de gamle sporvognshaller på Enghavevej. Anlægget giver skateboard-udøvere, rulleskøjteløbere og BMX-ryttere mulighed for at træne året rundt.	5,6	5,6
2003	ATK Hallen Arbejdernes Tennisklub opførte en tennishal med to baner, bade- og omklædningsfaciliteter samt opholdsrum.	1,8	7,5
2004	Fægtehallen i Ryparkens Idrætsanlæg Fægtehallen i Ryparkens Idrætsanlæg blev indviet. Fægtehallen har 10 pister og er etableret som en tilbygning til håndboldhallen. Hallen er Nordeuropas første deciderede fægtehal.	4,5	4,5
2004	X-hall X-hall åbnede i et ubenyttet tunnelrør ved Bispeengbuen. Anlægget består af faciliteter til rulleskøjter, skateboard & BMX-cykler.	1,4	2,6
2004	Københavns Idrætsefterskole (Vahedden) Tilskud til etablering af skolen. Samtidig fik skolen en grund til formålet.	12,2	17,5
2005	Skaterhockeybane Der blev i samarbejde med de københavnske eliteklubber etableret en uden-dørs skaterhockeybane af international standard ved Nørrebrohallen.	0,8	0,8
2005	Prøvehallen i Valby Kultur- og Fritidshuset Prøvehallen blev indviet. Huset indeholder et hovedrum samt tre mindre idræts- og kulturlokaler til mindre pladskrævende aktiviteter.	37,4	37,4
2006	Korsgadehallen Nørrebros nye idrætshal slog dørene op. Hallen er bygget op omkring en stor fleksibel boldhal med en omkringliggende dansesal, kampsportsarena og ribbe-/legerum.	58,2	68,2
2006	Prismen Kultur- og Idrætshuset Prismen blev taget i brug. Prismen rummer bl.a. en stor hal med en arena med samme mål som en indendørs håndboldbane.	37,5	57,5
2006	Tennishal på Kløvermarksvej Kløvermarkens Tennis Klub åbnede i 2006 en nyetableret tennis- og squashhal på Kløvermarksvej. Hallen rummer tre tennis- og fire squashbaner.	5,9	19,5
2008	Idrætshal ved Vanløse Skole I 2008 åbnede en ny og selvstændig idrætshal ved Vanløse Skole. Idrætshallen er etableret med mål svarende til en håndboldhal inkl. tilhørende funktioner.	38,9	38,9
2008	Helgoland I forbindelse med etableringen af den nye Amager Strandpark er der etableret 1. etape af en ny søbadeanstalt i den nordlige ende af Amager Strandpark.	17,3	17,3
2008	BMX-bane I forbindelse med Bike City projektet er der etableret en fast BMX-bane på speedwaybanen på "Motorbanen".	1,0	3,5
2008	Minikunstgræsbaner i byens rum Der etableres 2 minikunstgræsbaner i Bananna Park og ved Enghave Station - og 1 mere er på vej i 2009.	3,5	4,1
2008	Midlertidig skøjtehal Der etableres en midlertidig og mobil skøjtehal ved Ryparken.	13,0	13,0

2009	Idrætsanlæg på Kulbanevej I løbet af 2009 forventes det nye idrætsanlæg at stå færdigt bestående af en klubhuspavillion og en 7-mands kunstgræsbane.	5,9	6,3
2009	StreetMekka StreetMekka forventes at åbne i løbet af 2009 i gamle remisebygninger på Enghavevej. StreetMekka bliver et multikulturelt sted, der huser streetkulturen i hele dens bredde.	15,0	15,0
2009	Svømmestadion ved Bellahøj Med budget 2005 blev det besluttet, at der etableres en ny svømmehal i Bellahøj. Svømmehallen vil bl.a. indeholde udsprings- og svømmebassin. Svømmehallen forventes at stå færdig i 2009.	226,6	226,6
2009	DGI Byens 4. etape Den 4. etape i DGI Byen indeholder bl.a. et moderne konferencecenter, nyt bowlingcenter med natklub, flere træningsfaciliteter, dansesale og løbebane på taget af DGI-byen.	20,4	320,0
2010	Skøjtehal i Ryparkens Idrætsanlæg Der anlægges en ny skøjtehal i Ryparkens Idrætsanlæg som erstatning for Østerbro Skøjtehal.	75,0	75,0
2011	Fælledklubhuset Som erstatning for Fælledklubbernes omklædningsfaciliteter i Parken skal der opføres et nyt Fælledklubhus.	32,0	32,0
2011	Vandkulturhus i Valby I 2005 blev det besluttet, at der skal etableres et vandkulturhus i Valby. Vandkulturhuset skal give mulighed for svømning, leg og bevægelse. Vandkulturhuset forventes at stå færdig i 2011.	102,0	102,0
I alt		804,5	1.285,0

RENOVERING/UDBYGNING AF FACILITETER 1998 - 2008

LØBENDE PRISER

Svømmeanlæg	Beløb mio. kr.
Øbro Hallen	149,0
Hillerødgade Bad	21,4
Frankrigsgade Svømmehal	12,9
Sundby Bad	24,4
Vesterbro Svømmehal	15,2
Emdrup Bad	30,5
Bellahøj Friluftsbad	9,8
Bavnehøj Friluftsbad	24,2
Fælledbadet	0,5
Havnebadet ved Islands Brygge	1,1
Copencabana (Fisketorvet)	0,8
Svømmeanlæg i alt	289,8

Idrætshaller	Beløb mio. kr.
Club Danmark Hallen	2,6
Sundby Idrætspark	25,4
Svanemøllehallen	15,1
Grøndal Centret	73,3
Nørrebrohallen	34,0
Ryparkens Idrætsanlæg	13,7
Bavnehøj Idrætsanlæg	0,6
Hyltebjerghallen	4,9
Bellahøjhallerne	14,9
Idrætshuset	11,3
Sundbyøster Idrætsanlæg	11,6
Valbyhallen	4,8
Idræts- og kulturhuset Prøvehallen	0,2
Renovering af sportsgulve	3,0
Idrætshaller i alt	215,4

Fodboldbaner og -stadions	Beløb mio. kr.
Tingbjerg Idrætspark	4,4
Valby Idrætspark*	16,4
Sundby Idrætspark*	8,0
Skolefodboldbaner	1,7
Emdrup Idrætspark	6,3
Husum Idrætspark	2,4
Kløvermarkens Idrætsanlæg	0,6
Vanløse Idrætspark*	4,1
Kunstgræsbane ved Grøndal Centret	5,6
Renovering af græsbaner	6,5
Fodboldbaner og -stadions i alt	56,0

* Bl.a. etablering af kunstgræsbaner/-r

Specialanlæg	Beløb mio. kr.
Østerbro Stadion	39,8
Østerbro Skøjtehal	3,9
Udendørs skøjtebaner	3,1
Copenhagen Skatepark	1,3
X-Hall	0,4
Genforeningspladsens Idrætsanlæg	5,8
Remisen	3,1
Specialanlæg i alt	57,4

Etablering, udbygning og renovering af klubhusfaciliteter

Fra 1998-2008 har Københavns Kommune givet tilskud på i alt 24,2 millioner kr. til etablering, udbygning og/eller renovering af en lang række klubhusfaciliteter. Følgende foreninger har fået del i midlerne: Brønshøj Boldklub, Kløvermarkens Forenede Boldklubber (KFB), Boldklubben Frem, B 1908, Fremad Amager, Boldklubben FIX, badmintonklubben BC37, Amager Ro- og Kajak Klub, Københavns Roklub, Hillerødgade Hal og Bad (BGP IF), Idrætsforeningen Gullfoss, Nørrebro Taekwondo Klub, AJAX, Boldklubben UNION, Vanløse Tennisklub, Boldklubben Hellas samt ekstraordinære vedligeholdelsesprojekter 2008.

24,2

Renovering/Udbygning af faciliteter 1998-2008 i alt **642,8**

www.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen